

Piękno

Dorzecza Zgłowiączki

Przewodnik Turystyczno-Krajoznawczy



Piękno

Dorzeczã Zgłowiãczki



Piękno Dorzecza Zgłowiączki

Publikacja opracowana na podstawie materiałów i fotografii dostarczonych przez gminy członkowskie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki

Projekt graficzny, typografia:

Piotr Muszyński

Skład, łamanie, opracowanie map:

Paweł Kowalski

Fotografie:

© **Piotr Muszyński** © **Maciej Maciejewski** © **Jan Sieraczekiewicz** © **Łukasz Daniewski**

Redakcja:

Aneta Hoffman, Olga Krupa

Korekta:

Katarzyna Czyżewska, Izabela Ramza

© Copyright by Stowarzyszenie LGDDZ 2010

© Copyright by PROPAGANDA 2010

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach
osi 4 LEADER Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Ministerstwo Rozwoju Wsi



ISBN 978-83-930964-2-8

Druk i oprawa:

PROPAGANDA

ul. Piaski 9, 87-800 Włocławek

www.e-propaganda.pl

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

A scenic sunset over a calm lake. The sky transitions from a deep purple at the top to a bright orange near the horizon. The water is still, reflecting the colors of the sky. In the center of the lake, a small boat with a person is visible, also reflected in the water. The background shows a dark silhouette of a forest along the shore.

Piękno

Dorzeczka Zgłowiączki

Wspaniały sposób na 10 najpiękniejszych wakacyjnych przygód



PIĘKNO DORZECZA ZGŁOWIĄCZKI



- ↳ Zapraszamy 7
- ↳ Zwiedzanie autem 9
- ↳ A co powiecie na dwa kółka? 9
- ↳ A może na grzyby lub ryby? 11

BRZEŚĆ KUJAWSKI 12



- ↳ Wprowadzenie 14
- ↳ Gmina w liczbach. Położenie 15
- ↳ Rys historyczny 16
- ↳ Warto zobaczyć 18
- ↳ Uzdrawisko Wieniec Zdrój 20
- ↳ Imprezy cykliczne, twórcy ludowi 22
- ↳ Mapa gminy Brześć Kujawski 24

BONIEWO 26



- ↳ Wprowadzenie 28
- ↳ Gmina w liczbach 29
- ↳ Położenie 29
- ↳ Ogólna charakterystyka 30
- ↳ Rys historyczny 32
- ↳ Warto zobaczyć 33
- ↳ Mapa gminy Boniewo 35

CHOCEŃ 36



- ↳ Wprowadzenie 38
- ↳ Gmina w liczbach. Położenie 39
- ↳ Rys historyczny 40
- ↳ Ogólna charakterystyka 41
- ↳ Turystyka i rekreacja 42
- ↳ Warto zobaczyć 43
- ↳ Imprezy cykliczne 46
- ↳ Twórcy ludowi 47
- ↳ Mapa gminy Choceń 48

CHODECZ 50



- ↳ Wprowadzenie 52
- ↳ Gmina w liczbach. Położenie 53
- ↳ Rys historyczny 55
- ↳ Turystyka 59
- ↳ Warto zobaczyć 61
- ↳ Imprezy cykliczne 62
- ↳ Mapa gminy Chodecz 64

FABIANKI 66



- ↳ Wprowadzenie 68
- ↳ Gmina w liczbach 69
- ↳ Położenie 71
- ↳ Turystyka i rekreacja 72
- ↳ Warto zobaczyć 78
- ↳ Imprezy cykliczne 79
- ↳ Twórcy regionalni 79
- ↳ Mapa gminy Fabianki 80

IZBICA KUJAWSKA 82



- ↳ Wprowadzenie 84
- ↳ Gmina w liczbach 85
- ↳ Rys historyczny 86
- ↳ Atrakcje turystyczne 90
- ↳ Imprezy cykliczne 92
- ↳ Ważne adresy 93
- ↳ Mapa gminy Izbica Kujawska 94

LUBANIE 96



- ↳ Wprowadzenie 98
- ↳ Gmina w liczbach. Położenie 99
- ↳ Rys historyczny 100
- ↳ Turystyka i rekreacja 101
- ↳ Mapa gminy Lubanie 102
- ↳ Twórcy ludowi 103
- ↳ Ważne adresy 103

LUBIEŃ KUJAWSKI 104



- ↳ Wprowadzenie 106
- ↳ Gmina w liczbach. Położenie 107
- ↳ Rys historyczny 109
- ↳ Turystyka i rekreacja 110
- ↳ Warto zobaczyć 111
- ↳ Imprezy cykliczne, twórcy ludowi 114
- ↳ Mapa gminy Lubień Kujawski 116

LUBRANIEC 118



- ↳ Wprowadzenie 120
- ↳ Gmina w liczbach. Położenie 121
- ↳ Rys historyczny 122
- ↳ Kultura i sport 124
- ↳ Turystyka i rekreacja 126
- ↳ Mapa gminy Lubraniec 128
- ↳ Ważne adresy 129

WŁOCLAWEK 130



- ↳ Wprowadzenie 132
- ↳ Gmina w liczbach. Położenie 133
- ↳ Rys historyczny 133
- ↳ Turystyka i rekreacja 134
- ↳ Warto zobaczyć 138
- ↳ Twórcy regionalni, ciekawi ludzie 139
- ↳ Ważne adresy 139
- ↳ Mapa gminy Włocławek 140
- ↳ Symbole i oznaczenia 143



**Stowarzyszenie Lokalna Grupa
Działania Dorzecza Zgłowiączki**
ul. Sikorskiego 12
87-850 Choceń
Tel./fax 54 284-66-69
e-mail: zglowiaczka@wp.pl
www.kujawiaki.pl





Zapraszamy

Jeśli chcą Państwo przyjemnie spędzić czas i uszczęśliwić najbliższych, wybierzcie się wraz z nimi na zwiedzanie przepięknych okolic Dorzecza Zgłowiączki. To naprawdę nic trudnego. Przepis jest prosty. Potrzebna jest odrobina dobrej woli, szczypta podróżniczego romantyzmu i choć trochę krajoznawczej wrażliwości. Wspaniały widok przyrody, tak charakterystyczny dla tej części Kujaw, wzbudzi w Was zachwyt, a niepowtarzalne wspomnienia pozostaną w pamięci i sercu już na zawsze. Czas spędzony z dala od miejskiego zgiełku i stresu będzie dla Was i Waszych rodzin przeżyciem bezcennym. Dorzecze Zgłowiączki to jedno z niewielu miejsc w Polsce nienaruszonych jeszcze przez przemysłową cywilizację.

Zawarte w publikacji „Piękno Dorzecza Zgłowiączki” prezentacje dziesięciu gmin to wspaniały pomysł na dziesięć ekscytujących wakacyjnych wyjazdów. Wszystkie informacje zawarte w przewodniku zebraliśmy skrzętnie z tzw. „pierwszej ręki”, czyli bezpośrednio od urzędników z miast i gmin tworzących Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki. Mamy nadzieję, że prezentacje zawarte wewnątrz tego wydawnictwa pozwolą Państwu odpocząć podczas pięknych krajoznawczych wyjazdów. Zapraszamy na dziesięć wspaniałych wakacyjnych przygód, gwarantując niezapomniane wrażenia.



Welcome

If you want to have a pleasantly spent time and make your relatives happy, go sightseeing beautiful area of Zgłowiączka Basin with them. It's nothing difficult. The formula is simple. All you need is a little bit of goodwill, beans of traveler's romanticism and some touring sensitivity. An amazing sight of the nature, so characteristic for this part of Kuyavia is going to delight you and one of a kind memories will stay in your heart and mind forever. Time spent far away from the urban noise and stress is going to be a priceless experience.

All of the ten presentations included in „Beauty of Zgłowiączka Basin” publication represent wonderful ideas for ten holiday trips. All the information included in the guidebook were gathered straight from the horse's mouth – directly from the officials of the towns and communes creating Local Activist Group of Zgłowiączka Basin Association. We hope that the gathered presentations will let you have a great rest during beautiful touring trips. Make yourself invited on ten wonderful holiday adventures guaranteeing unforgettable impressions.





Mapa samochodowa

Obszar Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki (LGGDZ) tworzy 10 gmin członkowskich z terenu powiatu włocławskiego: Brześć Kujawski, Boniewo, Chocień, Chodecz, Fabianki, Izbica Kujawska, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec oraz gmina Włocławek.





Zwiedzanie autem

Piękno Dorzecza Zgłowiączki podziwiać można przez auta szybko. Podróżowanie samochodem daje elastyczność w doborze trasy i zdecydowanie niskie koszty podróży. To również niezależność od innych środków komunikacji. Przy tym macie pod ręką niezbędny bagaż. Jakby tego było mało, zawsze możecie się zatrzymać i podziwiać szczególnie interesujący Was widok. Sami wiecie, że podróżowanie na przykład autobusem, nie daje takich możliwości.

A co powiecie na dwa kółka?

Rower to doskonała alternatywa dla tych, którzy chcą podróżować w sposób ekologiczny. Dwa kółka dadzą Wam możliwość nie tylko poznania uroków interesującego obszaru, ale są także okazją do odprężenia, wyeliminowania stresu i aktywnego spędzenia wolnego czasu. Na rowerze pracujemy nad smukłą sylwetką, zdrową cerą i utratą zbędnych kilogramów. Rower zapewnia podwyższony poziom hormonów szczęścia, a także sprawność wielu układów w organizmie. W połączeniu z podziwianiem cudownych krajobrazów daje on możliwości, z których po prostu nie sposób jest nie skorzystać.



Sightseeing using car

The beauty of Zgłowiączka Basin can be admired from the car. Sightseeing with the use of a car gives you the flexibility in planning a route and is much less expensive. You're also independent of other means of transport. Besides, you have all luggage you need for the asking and you can stop whenever you want to and see all that's interesting. We all know that buses won't give you such a possibility.

How about two wheels?

A bicycle is a perfect alternative for those wanting to travel in an ecological way. Two wheels will give you not only the possibility of getting to know the charm of this interesting area, but also to have some physical activity, relax and eliminate stress. While on bicycle you work on good shape, healthy skin and losing unnecessary weight. Bicycle also ensures increased level of endorphins as well as the efficiency of our body. Combined with admiring magical sights it gives you possibilities you can't dismiss.



Lasy, jeziora i rzeki

Obszar Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki (LGGDZ) to idealne miejsce do rekreacji nad wodą i w leśnej guszy.





A może na ryby lub grzyby?

Pasjonaci łowienia ryb i grzybobrania z pewnością znajdą w Dorzeczu Zgłowiączki coś dla siebie. Piękne lasy, jeziora i rzeki topiące się w błękicie – to wszystko atuty, wobec których żaden z hobbystów nie powinien przejść obojętnie. Cudowne i niespotykane nigdzie indziej w Polsce tereny dadzą Wam możliwość błęgiego relaksu i oddania się własnym zainteresowaniom. Podziwianie uroków Dorzecza Zgłowiączki połączone z pasją, to wymarzona recepta na udany, nie tylko letni dzień.



Fishing or mushroom picking maybe?

Passionates of fishing and mushrooming will surely find in Zgłowiączka Basin something for themselves. Beautiful forests, lakes and rivers bathing in the sun – these are the strengths any of the hobbyists shouldn't ignore. Terrains unseen anywhere else in Poland will give you the opportunity to relax and fulfill your interests. Adoring the charms of Zgłowiączka Basin combined with passion is a tailor-made receipt for a successful day, not only during the summer.





A large, dark metal statue of King Casimir III the Great stands on a multi-tiered stone pedestal. The king is depicted wearing a crown and armor, holding a sword in his left hand. The pedestal has inscriptions in Polish. In the foreground, there are red and white flowers. The background shows a park with bare trees and a building.

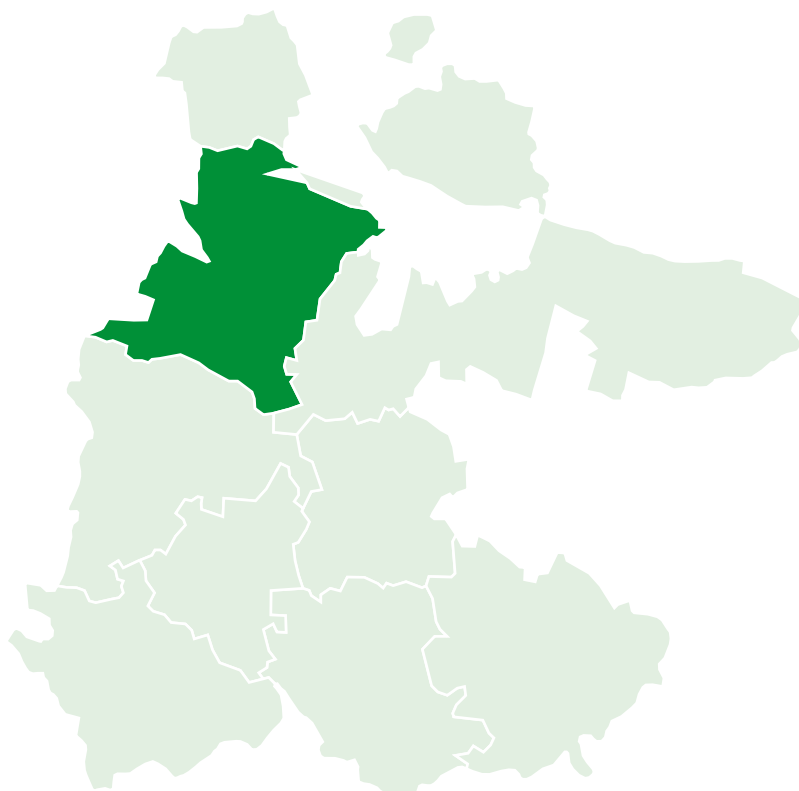
Brześć Kujawski



Gmina Brześć Kujawski



Współczesna Ziemia Brzeska dysponuje nowoczesnymi drogami, dwiema oczyszczalniami ścieków z rozbudowanym systemem sieci i setkami gminnych oczyszczalni przydomowych, kompletnym systemem dostarczania i uzdatniania wody pitnej i siecią gazową. Zapewnia godne warunki bytowania i jeszcze lepsze dla rozwoju przedsiębiorczości. Stolica tej Ziemi, książęce i królewskie miasto Brześć, to archeologiczna perła Polski.



Brześć Kujawski na ogólnej mapie obszaru działania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki



Gmina w liczbach

Powierzchnia – 150,44 km²

Ludność – ok. 11157 osób

w tym: w mieście – 4586 osób,

na terenach wiejskich – 6571 osób



Położenie

➤ Gmina Brześć Kujawski to gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie włocławskim. Siedzibą władz gminy jest Brześć Kujawski.

Gmina zajmuje obszar 150,44 km², a samo miasto Brześć Kujawski – 7 km² (701 ha). Powierzchnia gminy Brześć Kujawski stanowi 10,2% powierzchni całego powiatu włocławskiego.



Rys historyczny

☞ Społeczeństwo „brzesko-kujawskie” powstało w okresie od 4500-4250 r. p.n.e. Rozległe osady grupowano w niewielkie – o powierzchni do 40 km² – mikroregiony z populacją około 50–60 osób. Osada miała powierzchnię około 2500 m². Funkcjonowało tam równoległe 4–5 chat na obszarze liczącym około 800–1000 m², wokół którego sytuowano obiekty gospodarcze i pochówki zmarłych członków wspólnoty. Czas istnienia takowego osiedla nie przekraczał dwóch lat, potem opuszczano je na 8-10 lat, przenosząc się w inne miejsce. Grupa migrująca w tym systemie rotacji zakładała około 5-6 podobnego charakteru osad okresowo zasiedlanych przez około 600 lat. Tytułowe „długie chaty” są jednym z podstawowych wyróżników „brzesko-kujawskiego” społeczeństwa. Budowano je wzdłuż linii północ-południe, na planie wydłużonego trapezu. Relacje ścian szczytowych, krótszej do dłuższej, wynoszą średnio 1:2, natomiast dłuższej szczytowej do bocznej 1:3-4. Przystępując do wznoszenia budowli kopano wąski, ciągły rów fundamentalny, w którym stawiano następnie słupy ścian. Wejście do domostwa znajdowało się od południa, w dłuższej ścianie szczytowej. Wnętrze chaty dzielono wzdłuż dłuższej osi.

Badania ziemi brzeskiej dostarczyły odkryć dotyczących wszystkich kultur archeologicznych a profesor Konrad Jażdżewski wyliczał, że tylko na stanowisku nr 4 jez. Śmętowo odkryto aż 14 faz osadniczych z różnych epok i okresów.

Nowożytna historia miasta i ziemi brzeskiej też nie zaczęła się banalnie. Zanim w annałach wspomniano o Brześciu (1228 rok) już brześcianie fałszowali pieniądze (srebrne denary krzyżowe w naśladowczej, lokalnej mennicy odkrytej w grobie XI-wiecznego cmentarzyska w Brześciu). Tu potrafili też wytapiać żelazo (osady hutnicze z IV w. p.n.e. w Zgłowiączce i z II w. p.n.e. w Starym Brześciu) i zadbać o przyszłość (bogaty skarb wyrobów brązowych kultury łużyckiej z ok. 1000–800 lat p.n.e. znalezione w Starym Brześciu).

W roku 963 za panowania Mieszka I Polska wyłania się z mroków pradziejowych. Cztery cmentarzyska wczesnośredniowieczne wskazują wtedy na istnienie grodziska w południowo-zachodniej części dzisiejszego miasta gdzie później, w 1235 roku pobudowano kościół farny, i – w końcu XIII w. – zamek.

Brześć stał się gniazdem rodowym brzesko-kujawskiej linii Piastów zapewne już w XI lub XII wieku. Po raz pierwszy wzmiankowany w roku 1228 już przed rokiem 1250 z woli księcia Kazimierza, syna Konrada Mazowieckiego, zyskał prawa miejskie. W roku 1255 przeniesiono tu z Włocławka kasztelanę, zaś w roku 1267 ustanowiono stolicę księstwa brzesko-kujawskiego. Tu w roku 1260 przyszedł na świat Władysław Łokietek.

Z nowego już Brześcia Łokietek kierował wojskami podczas wojen z Krzyżakami. W roku 1332 miasto zostało zdobyte przez rycerzy teutońskich, którzy zbudowali niewielki zamek. Po odzyskaniu miasta przez Polskę Kazimierz Wielki rozkazał wzniesić tu trzykondygnacyjny budynek zamkowy, obwiedziony murami, z wieżą bramną. 19 kwietnia 1346 roku na dziedzińcu zamku król Kazimierz nadał prawa miejskie Bydgoszczy – po Brześciu i Inowrocławiu kolejnej teraz stolicy województwa.

Kazimierz Wielki przeprowadzając reformę administracyjną podzielił Kujawy na dwa województwa: inowrocławskie i brzesko-kujawskie ze stolicą w Brześciu. W skład tego ostatniego wchodziły powiaty: brzeski, kruszwicki, przededki i radziejowski. Podział utrzymał się aż do roku 1793, kiedy to w wyniku drugiego rozbioru Polski Kujawy, w tym Brześć i Inowrocław zostały przyłączone do Prus.

Od 1330 r. Brześć był najpotężniejszą twierdzą regionu, stąd wszyscy królowie Polski bywali tu wielokrotnie i hojnie przyznawali przywileje.

Miasto pamięta zjazdy polsko-krzyżackie (w latach 1320 i 1324), zawierane pokoje (31 grudnia 1435 r. w wojnie polsko-krzyżackiej) i odbywane sejmy i sejmiki z udziałem królów (w 1436 roku Konstytucja wyznaczyła Brześć jako miejsce sejmików).

Kresem rozwoju miasta stały się wojny szwedzkie i poniesione wówczas zniszczenia, po których Brześć już nie wrócił do dawnej świetności, pozostając jednak nadal stolicą województwa.

W połowie XIX wieku nastąpiło ożywienie gospodarcze miasta. Włocławska fabryka Bohma posiadała tu swoje plantacje cykorii i suszarnię. W końcu XIX wieku znana była fabryka maszyn rolniczych, funkcjonowały warsztaty żelazne. W 1894 roku powstała cukrownia, znana jako „Towarzystwo Akcyjne Cukrownia Brześć Kujawski”, największa wówczas w Królestwie Polskim.

Dla potrzeb transportowych cukrowni wybudowano sieć kolejki wąskotorowej łączącej Brześć Kujawski z Włocławkiem, Sokołowem, Osiecinami, Brzeziem, Jaranowem i Izbicą Kujawską. W 1915 r. Kujawy znalazły się w obrębie Gubernatorstwa Generalnego Warszawskiego. W tym okresie Brześć Kujawski posiadał obok Włocławka największą ilość zakładów przemysłowych. Były to: cukrownia, olejarnia, fabryka maszyn rolniczych, suszarnia cykorii, fabryka wyrobów betonowych.

W 1934 r. w mieście mieszkało 6500 osób, zarejestrowano tu 200 zakładów rzemieślniczych, a obszar miasta powiększył się sześciokrotnie.

W okresie II wojny światowej Brześć Kujawski, wchodzący wówczas w skład Kraju Warty, został poddany bezwzględnej germanizacji. Okupanci dokonali eksterminacji ludności polskiej i żydowskiej oraz przeprowadzili akcje wysiedleńcze Polaków. Pierwszy powojenny spis ludności z 1946 roku wykazał w mieście 4937 mieszkańców.

W latach powojennych Brześć Kujawski pełni funkcję małego ośrodka miejskiego o charakterze przemysłowym. Liczący ponad 4500 mieszkańców, jest ważnym lokalnym centrum handlowo-produkcyjnym, z rolnictwem jako główną gałęzią gospodarki. Jest ponadto siedzibą organów samorządowych gminy uzdrowsko-wej z Uzdrowskiem w Wiercu Zdroju.



Warto zobaczyć

➤ Układ urbanistyczny jako rozplanowanie miasta średniowiecznego z poł. XIV w. z czworobocznym rynkiem i szachownicowym układem ulic, z pozostałościami fosy i murów miejskich z I poł. XIV w. W centrum pomnik Władysława Łokietka ufundowany w 2009 r.

➤ Kościół parafialny pw. św. Stanisława Biskupa, w stylu gotyckim ufundowany ok. 1235 r.: fragmenty murów gotyckich zachowane w dolnych partiach budowli, także portal gotycki zwieńczony ostrym łukiem oraz okrągła baszta gotycka.

➤ Zespół poddominikański fundowany w 2 połowie XIII wieku – kościół pw. św. Michała Archanioła wzniesiony w II połowie XIV wieku i klasztor zbudowany prawdopodobnie w XVI wieku; opuszczony przez dominikanów po kasacji klasztoru brzeskiego przez władze rosyjskie w 1863 roku, obecnie w posiadaniu ss. elżbietanek. W ołtarzu głównym kościoła obraz Matki Boskiej Różańcowej z XVII w.

➤ Ratusz pierwotny gotycki usytuowany pośrodku rynku, zniszczony w okresie potopu szwedzkiego; obecny zbudowany w 1824 roku, klasycystyczny, wg proj. Henryka Marconiego.

➤ Na Wzgórzu Zamkowym pozostałości zamku gotyckiego Kazimierza Wielkiego z poł. XIV w., zniszczonego w okresie potopu szwedzkiego w 1657 roku, przebudowanego w 1800 roku przez władze pruskie na więzienie karne z wykorzystaniem materiałów rozbiórkowych. Częściowo zachowane piwnice z XIV w. Budynek dawnego więzienia o cechach klasycystycznych na planie prostokąta, z dachem naczółkowym i elewacją frontową, zwieńczoną trójkątnym przyczółkiem miasta.





- Zespół cukrowni Towarzystwa Akcyjnego Cukrownia z 1894 r., z budynkami w stylu polskiego baroku.
- Cmentarz katolicki z końca XIX w. z grobem rodziny Bacciarrellich, potomków słynnego nadwornego malarza króla Stanisława Augusta.
- Klasycystyczne zabudowania ul. Narutowicza nr 3, 5, 9 i 13, barokową kamienicę XVIII w. przy ul. Reymonta 27 i dom przy pl. Wł. Łokietka 8.
- We wnęce zewn. Kościoła o.o. dominikanów kamień, na którym zgodnie z zachowaną legendą lubił siadywać Władysław Łokietek
- Uzdrawisko Wieniec Zdrój, z zabytkowym parkiem zdrojowym, bogate w borowinę i lecznicze wody siarczanowe odkryte w 1907 r., położone w mikroklimacie lasów sosnowych.
- Zespoły pałacowe proj. Artura Goebela w parkach krajobrazowych proj. Waleriana Kronenberga w Brzeziu (z 1873 r., park z 1889 r.) i w Wieńcu (z 1875 r., park z I poł. XIX w., zmieniony w 1904 r.). Założenia pałacowo-parkowe w Brzeziu, w skład którego wchodzi budynek rezydencjonalny i folwarczny, w powiązaniu ze znajdującą się w odległości kilku kilometrów drugą rezydencją Kronenbergów w Wieńcu i łączącymi je drogami-alejami oraz drogami łączącymi Brzezie i Wieniec z Włocławkiem stanowią unikalny zabytek architektury i sztuki ogrodowej II połowy XIX w. Więzy historyczne łączące ten wielkoprzestrzenny układ z nieistniejącym pałacem Kronenbergów w Warszawie, niegdyś najwspanialszą rezydencją stolicy – zwiększają znaczenie i wartość obiektu jako pomnika gustów i obyczajów burżuazji warszawskiej tego okresu. Związany z historycznymi postaciami jak Leopold Kronenberg i spokrewniona z nim słynna muzyczna rodzina Reszków oraz wybitni twórcy, jak architekt Artur Goebel czy Walerian Kronenberg, jest historycznym czynnikiem stanowiącym o zespole jako cennym pomniku przeszłości, a wysoka klasa artystyczna jego składników stawia go w rzędzie najwybitniejszych dzieł sztuki XIX wieku w Polsce.



Uzdrowisko Wieniec Zdrój

Uzdrowisko Wieniec Zdrój położone w odległości ok. 3 km na zachód od Włocławka, w otoczeniu lasów iglastych, głównie sosnowych, ma specyficzny mikroklimat. Łagodne oddziaływanie bodźców klimatycznych wywołuje korzystne efekty biologiczne, usprawnia optymalnie funkcje organizmu, zwiększa jego odporność, niweluje szkodliwe skutki przemysłowo-cywilizacyjne.

Za twórcę uzdrowiska uważa się inżyniera Stanisława Smolkę. Na przełomie XIX i XX wieku na terenach należących do barona Leopolda Kronenberga odkryto źródła siarczano-wapienne. Pomimo istotnych wartości wód mineralnych baron Kronenberg nie wyraził zgody na wybudowanie kurortu w obrębie swoich dóbr. Z dobrodziejstw leczniczych źródeł mogli korzystać jedynie mieszkańcy okolicznych miejscowości. Po I wojnie światowej powstały sprzyjające warunki rozwoju lecznictwa sanatoryjnego. Wówczas to Stanisław Smolka, zainteresowany uzyskanymi dotychczas rezultatami specjalistycznych badań geologicznych, zwrócił się do Leopolda Kronenberga z propozycją utworzenia miejscowości uzdrowskiej. Wobec ponownego zanegowania pomysłu, inżynier Stanisław Smolka wystąpił do Departamentu Lasów Państwowych o zezwolenie na prace wiertniczo-badawcze oraz dzierżawę ok. 7 ha pod budowę przyszłego sanatorium na terenach sąsiadujących z dobrami barona. Pierwsze odwierty rozpoczęto w rewirze leśnictwa Poraza.

4 maja 1922 r. z głębokości 116 m trysnęło pierwsze źródło wody siarczano-wapniowo-wapniowo-sodowo-siarczkowej. Odkryto tutaj również bogate złoża borowiny. Działająca dotychczas nieformalnie grupa entuzjastów – ludzi dysponujących wiedzą i środkami materialnymi, którzy gotowi byli sfinansować projekt, zaowocowała utworzeniem 19 kwietnia 1923 r. spółki. Datę tę należy traktować jako początek działalności uzdrowiska Wieniec Zdrój. Bogate zasoby naturalnej wody leczniczej oraz złoża borowiny stały się podstawą budowy uzdrowiska, określając także profil leczniczy Wieńca Zdroju.



➤ **Uzdrowisko Wieniec Zdrój** specjalizuje się w leczeniu:

- ↳ schorzeń narządu ruchu u dorosłych
- ↳ schorzeń układu krążenia u osób dorosłych
- ↳ schorzeń górnych dróg oddechowych

➤ **Wienieckie wody** lecznicze zawierają związki siarki i stosowane są głównie do kąpeli, w trakcie których siarka przenika przez skórę wywierając działanie miejscowe i ogólne. **Uzdrowisko** wykonuje zabiegi z użyciem własnych naturalnych surowców leczniczych:

- ↳ borowin pochodzących z kopalni w Wieńcu Zdroju – okłady, zawijania, maseczki
- ↳ wody leczniczej siarczanowo-chlorkowo-wapniowo-sodowo-siarczkowej
- ↳ kąpiele lecznicze: kwasowęglowe, perełkowe, aromatyczne (sosnowe), wirowe, ozonowe, czterokomorowe, bicze szkockie oraz masaże: podwodne, klasyczne, wirowe, limfatyczne a także: krioterapia, laseroterapia, elektro i magnetoterapia, kinezyterapia, edukacja zdrowotna, krenoterapia

➤ **Rehabilitacji** sprzyjają też łagodny klimat i nasycone sosnowymi olejkami eterycznymi (fitoncydy) powietrze. **Uzdrowisko „Wieniec Zdrój”** świadczy usługi medyczne z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego oraz turystyki uzdrowiskowej:

- ↳ turnusy sanatoryjne i szpitalne dla dorosłych na skierowania z NFZ
- ↳ turnusy rehabilitacyjne w ramach prewencji rentowej ZUS
- ↳ turnusy rehabilitacyjne z dofinansowaniem PCPR dla dorosłych
- ↳ pobyty w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym
- ↳ leczenie w poradni rehabilitacyjnej
- ↳ leczenie ambulatoryjne w poradni uzdrowiskowej
- ↳ pobyty pełnopłatne
- ↳ pobyty świąteczne

➤ **Uzdrowisko** prowadzi także działalność w zakresie: produkcji wody mineralnej „Wieniecka Zdrój” pochodzącej z własnego źródła oraz wydobywa borowinę z własnych złóż, na potrzeby własne i w celach komercyjnych. Działalność lecznictwa uzdrowiskowego w warunkach stacjonarnych prowadzona jest w 6 obiektach sanatoryjnych i szpitalnych.

Na terenie **Uzdrowiska** znajdują się: Park Zdrojowy, Pijalnia Wód Mineralnych, Jaskinia Solna, Rozlewnia Wód Mineralnych, apteka, kościół Rektorski pw. Miłosierdzia Bożego, kawiarnia w Sanatorium „Hutnik”, kawiarnia „Amorek”, Leśny Bar, sklep wielobranżowy, pensjonaty prywatne, domy prywatne.



„Uzdrowisko Wieniec” Sp. z o.o.

Wieniec Zdrój, ul. Zdrojowa 2
87-800 Włocławek,
telefon: 54 236 20 21, fax 236 23 07
e-mail: wieniec@sanatoria.com.pl
www.wieniec.sanatoria.com.pl



Imprezy cykliczne, twórcy ludowi

➤ Brzeskie Centrum Kultury jest organizatorem wielu imprez okazjonalnych oraz cyklicznych. Do najciekawszych należą:

↘ Piknik artystyczny odbywa się zawsze w drugą niedzielę czerwca i jest okazją do prezentacji twórczości artystycznej, ze szczególnym naciskiem na rękodzieło artystyczne wykonywane przez lokalnych artystów-amatorów. Podczas pikniku oprócz prezentacji samych twórców oraz ich wyrobów, widownia ma okazję wziąć udział w warsztatach prowadzonych przez wystawiających. Dotychczas odbyły się warsztaty z tworzenia ozdób kwiatowych, garncarstwa, rzeźby, tworzenia szablonu, wypieków artystycznych, rysunku.

↘ Brzeskie Spotkania Teatrów Ulicznych „gramOFFon”. Impreza cykliczna, ukierunkowana na prezentację zawodowych oraz amatorskich grup teatralnych z Polski oraz zagranicy. Spotkania rozpoczynają się najczęściej blokiem zabaw, happeningów i przedstawień skierowanych do dzieci. Następnie prezentowane są spektakle dla bardziej dojrzałej publiczności. Całość spotkań kończą wystąpienia grup prezentujących bardzo widowiskowy „teatr ognia”, potocznie nazywany „fireshow”. „gramOFFon” odbywa się od siedmiu lat, zawsze w drugą niedzielę lipca.

↘ Powiatowy Przegląd Teatrów Dziecięcych „Maska” odbywa się od pięciu lat na przełomie marca i kwietnia i jest organizowany przy wsparciu Starostwa Powiatowego we Włocławku. Przegląd ma charakter konkursu i jest skierowany do dziecięcych i młodzieżowych grup teatralnych działających w szkołach oraz przy instytucjach kultury z terenu powiatu. Zwycięzcy przeglądu reprezentują powiat w wojewódzkich konfrontacjach teatralnych organizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Bydgoszczy.

↘ „Kultura ulicy” to impreza poświęcona młodzieżowej kulturze hip-hop, kładąca nacisk na prezentację tańca break dance, muzyki hip-hop oraz grafitti. Podczas imprezy na podwórzu Brzeskiego Centrum Kultury odbywa się „jam graffiti”, jednocześnie na sali widowiskowej trwają koncerty grup hip-hopowych, wystąpienia beatbox'erów oraz osób tańczących break dance.

↘ Piknik historyczny organizowany w ostatni weekend września ma na celu prezentację średniowiecznych widowisk historycznych. Wystawiane są również widowiska bezpośrednio powiązane z 760-letnią historią Brześcia Kujawskiego. Ponadto widownia wchodząc do pradawnego obozowiska może wziąć udział w organizowanych walkach, turniejach strzeleckich (z kuszy lub łuku), w przygotowywaniu średniowiecznych potraw czy „biciu” dawnych monet.

BCK corocznie włącza się również w imprezy o charakterze ogólnopolskim czy międzynarodowym. Należą do nich:

↘ Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – ogólnopolska akcja charytatywna.

↘ Międzynarodowe Święto Muzyki – w dniu święta na skwerze miejskim prezentują się zespoły i wokaliści oraz orkiestra dęta działające w Brześciu Kujawskim.

↘ The One Minutes – prezentacja finalistów polskiej edycji festiwalu filmów jednonominutowych. Organizatorem polskiej edycji jest Nadbałtyckie Centrum Kultury, z którym BCK współpracuje od 2007 roku.

W budynku BCK znajduje się „Galeria na Piętrze”. Powołana we wrześniu 1999 roku pozwala spełniać i kształtować potrzeby kulturalne środowiska

w dziedzinie plastyki. W Galerii odbywają się liczne wystawy artystów z zewnątrz oraz mieszkańców gminy Brześć Kujawski. Brześcianie prezentują swoje prace z różnych dziedzin sztuki w specjalnie zorganizowanym cyklu „Pasje”. Cykl ten ma na celu wyszukiwanie osób posiadających uzdolnienia, ciekawe zainteresowania i pokazywanie ich wyrobów szerokiemu gronu odbiorców.

„Galeria na piętrze” jest miejscem kameralnych koncertów oraz wieczorów literacko-poetyckich. W placówce odbywają się także cyklicznie zajęcia koła plastycznego „Akwarelka”. Dotychczas, w ramach cyklu „Pasje”, swoją twórczość prezentowali następujący brześcianie:

Elżbieta Wujkiewicz – kwiaty ze wstążki, księgi okolicznościowe
Agnieszka Przybysz – pieczywo artystyczne, wyroby z masy solnej
Barbara Majewska – fotografia
Jadwiga Stawicka – haft krzyżykowy
Jadwiga Grzelak – haft, мереżka
Daria Baranowska – malarstwo
Anita Burmistrz – mieczyki (największa hodowla w Polsce)
Jan Dobrosielski – malarstwo
Józef Skonieczny – rzeźba
Renata Jaroszewska – malarstwo
Sławomira Dybowska – malarstwo, pastele
Marek Kraszewski – modelarstwo
Monika Krawczyńska – pastele
Maja Katolik – pastele

Brzeskie Centrum Kultury

ul. Narutowicza 15

87-880 Brześć Kujawski

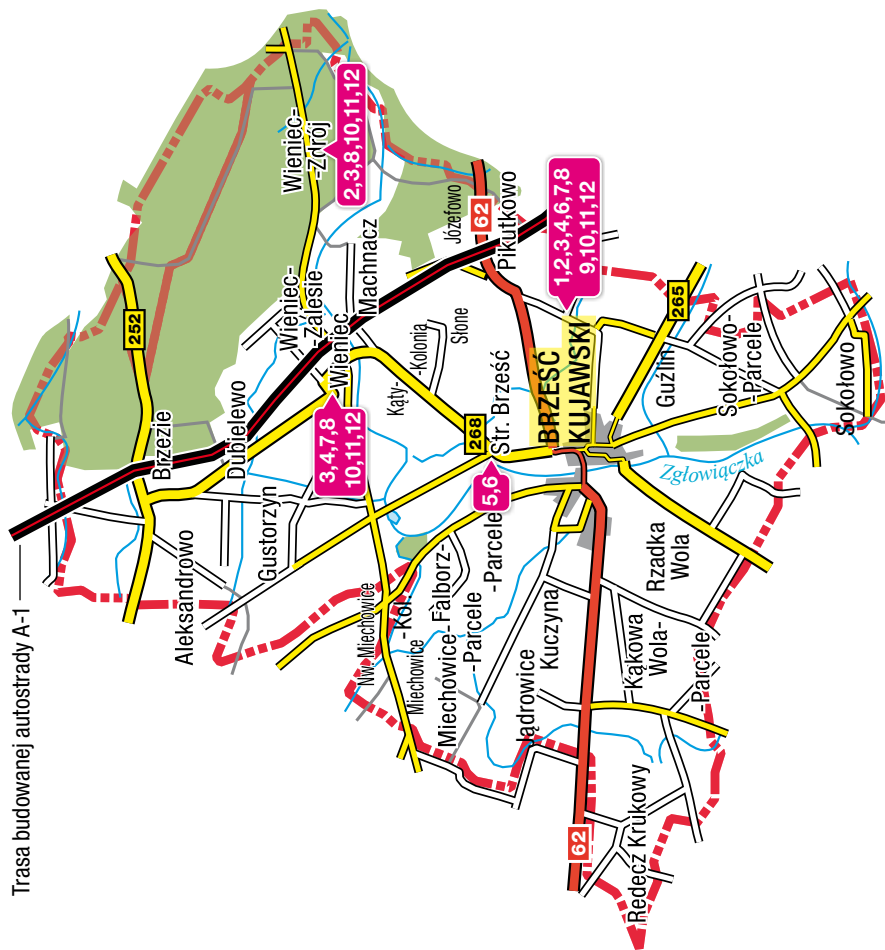
tel./fax 54 231 06 61

Więcej szczegółowych informacji na stronie www.bck.brzesckujawski.pl



Brześć Kujawski

Trasa budowanej autostrady A-1



- 1 bank
- 2 hotel, motel
- 3 restauracja, bar, tawerna
- 4 muzeum, zabytki
- 5 policja
- 6 stacja paliw
- 7 ośrodek zdrowia
- 8 apteka
- 9 poczta
- 10 kościół
- 11 mechanika pojazdowa
- 12 sklep



Brześć Kujawski





Boniewo

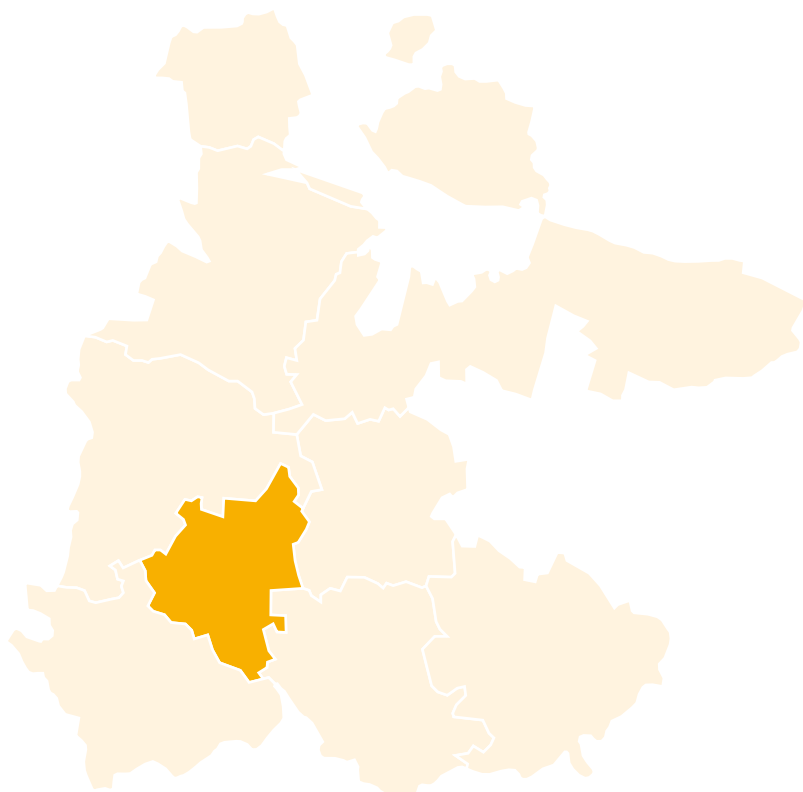


Gmina Boniewo



Grupa „Lubominianki”, zespół parkowo-dworski w Boniewie i Otmianowie oraz zabytkowa kolej wąskotorowa – nie tylko te, ale i inne atrybuty gminy można zobaczyć odwiedzając obszar położony w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego.

Gmina Boniewo, bo o niej mowa, przyciągnęła i zauroczyła już wielu turystów.



Boniewo na ogólnej mapie obszaru Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki



Gmina w liczbach

Powierzchnia – 77 km²
Ludność – ok. 3700 osób
Liczba sołectw – 20
Liczba miejscowości – 29

Odległości od większych
ośrodków miejskich:
Włocławek – 34 km
Toruń – 85 km
Bydgoszcz – 130 km
Łódź – 110 km



Położenie

Gmina Boniewo położona jest w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego w powiecie włocławskim, w obrębie terenów historycznie i geograficznie związanych z Kujawami. Obszar ten graniczy z czterema gminami: Lubraniec, Chocień, Chodecz i Izbica Kujawska. Siedzibą władz gminy jest Boniewo.



Ogólna charakterystyka

W krajobrazie gminy dominuje falista wysoczyzna morenowa rozcięta systemem dolin rzecznych i rynien polodowcowych z pagórkami moreny czołowej. Rzeźba terenu ukształtowana w wyniku procesów związanych z ostatnim zlodowaceniem ma urozmaicony charakter młodoglacjalny.

Wody powierzchniowe zajmują obszar 105 ha, to jest 1,4% powierzchni ogólnej.

Lesistość gminy należy do niskich i wynosi 4,8%, przy średniej powiatu włocławskiego 18% i średniej województwa kujawsko-pomorskiego 22,4%.

Gmina Boniewo to tereny leśne o powierzchni 336 ha, wśród których przeważają kompleksy lasów państwowych, których zarządcą jest Nadleśnictwo Kutno, z/s w Chrośnie. Największymi kompleksami leśnymi są uroczyska: Osiecz Wielki, Bierzyn, Michałowo, Sułkówek, Otmianowo.

Lasy gminy Boniewo to szlaki migracji zwierząt: saren, lisów, kun, zajęcy, bażantów, kuropatw, dzikich gęsi i kaczek. Na terenach leśnych gminy znajduje się duża populacja zaskrońców zwyczajnych. Z wyłączeniem uroczyska Sułkówek oraz północno-wschodniej części uroczyska Michałowo wszystkie lasy na terenie gminy są lasami wodochronnymi, wchodzącymi w skład lasów ochronnych.

Gleby Gminy Boniewo charakteryzuje średnia wartość produkcyjna. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (według IUNG-u) osiąga wartość 69,7 punktów i jest zbliżony do wskaźnika dla województwa 69,1.

Gmina ma charakter typowo rolniczy. Przeważają w niej indywidualne gospodarstwa rolne o średniej wielkości 10 ha.

Jeziro Grójec

Ogólna powierzchnia jeziora 27,91 ha, w tym lasy – 0,93 ha, wody – 26,78 ha. Jezioro ma charakter przepływowy z lustrem wody na wysokości 91,1 m z wyjątkiem południowo-wschodniej części, gdzie brzegi jeziora są wysokie o wyraźnie rozwiniętej linii brzegowej. Roślinność porastająca brzeg to pojedyncze drzewa, ciągi drzew i krzewów. Bogata roślinność występuje od strony północno-wschodniej i wschodniej jeziora. Wokół jeziora na wzniesieniu zachowały się pozostałości parku dworskiego bogatego w starodrzew.

Jeziro Ługowskie

Tereny rekreacyjne należące do gminy Boniewo przylegają do jeziora od strony wsi Łączewna. Dostępność brzegowa jest zróżnicowana.

Dostęp do jeziora jest punktowy. Jezioro otacza roślinność leśna, a teren wokół jeziora wykorzystywany jest pod zabudowę rekreacyjną. Do jeziora można dostać się drogami gminnymi.

Boniewo

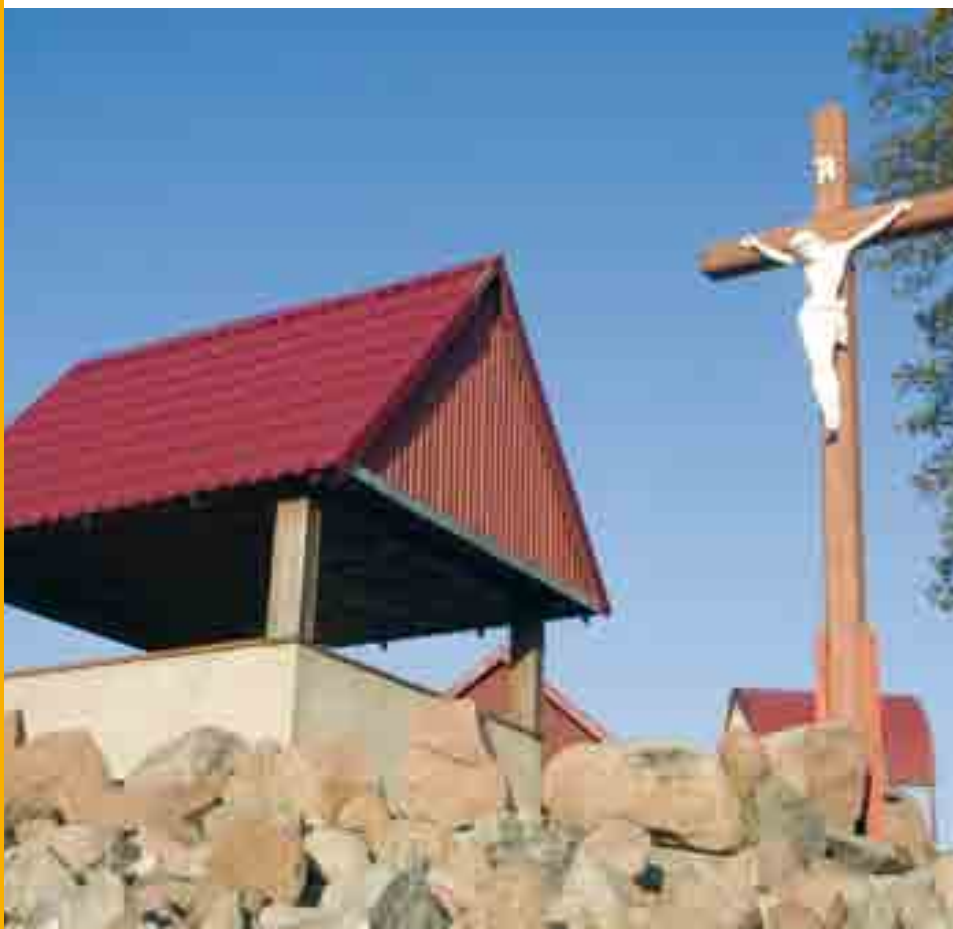




Rys historyczny

➤ Przynależność administracyjną terenów obecnej gminy Boniewo można odtworzyć od XVI wieku, gdy Kazimierz Wielki drogą reformy administracyjnej wprowadził podział Księstwa Kujawskiego na dwa województwa: inowrocławskie i brzesko-kujawskie. Województwo brzesko-kujawskie składało się z 5 powiatów: brzeskiego, radziejowskiego, kruszwickiego, kowalskiego i przedeckiego. Tereny obecnej gminy Boniewo wchodziły w skład powiatu brzeskiego, przy czym w tym okresie stanowiły własność szlachecką. Taki podział administracyjny przetrwał przez kilka następnych wieków – również w okresie zaborów, gdy Kujawy i Ziemia Dobrzyńska znalazły się pod panowaniem pruskim, a następnie w wyniku III rozbioru w obrębie terenów zaboru rosyjskiego. Od 1918 r., po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, zmieniła się przynależność tych terenów do poszczególnych województw: najpierw warszawskiego, od 1938 r. do pomorskiego a w okresie od II wojny światowej do województwa bydgoskiego i powiatu włocławskiego.

W 1975 r. w wyniku nowych podziałów administracyjnych wspomniany obszar znalazł się w obrębie województwa włocławskiego. Jako gmina Boniewo funkcjonuje od 1984 r.





Warto zobaczyć

↳ Zespół parkowo-dworski w Otmianowie

Teren parku i najbliższej okolicy jest urozmaicony pod względem konfiguracji. Park ma kształt nieregularny o powierzchni 4,80 ha ograniczony drogami gminnymi, z jednej strony graniczy z polem uprawnym. Dwór murowany, dwukondygnacyjny.

↳ Kaplica Św. Krzyża w Grójcu

Kaplica Św. Krzyża wybudowana w 1779 roku na Grodzisku była schronieniem dla powstańców styczniowych oraz mieszkańców przed okupantem niemieckim. Aktualnie kaplica została odbudowana. Obok niej znajduje się krzyż oraz zadanie służące do odprawiania mszy św. na powietrzu. Przy kaplicy został pochowany pustelnik, którego szczątki odkopano podczas prac renowacyjnych kaplicy. Z terenu grodziska rozciąga się piękny widok na okolicę, w tym jezioro Grójec.

↳ Zespół parkowo-dworski w Boniewie

Powierzchnia parku – 5 ha. Układ zabytkowy parku jest w miarę czytelny. Na terenie dawnego sadu wybudowano w latach 60-tych ub. w. Gminny Ośrodek Zdrowia, który został wygrodzony. Pałac murowany dwukondygnacyjny.

↘ Kolejka wąskotorowa

↪ Rozwój przemysłu cukrowniczego w XIX i XX wieku i związana z tym masowa uprawa buraka cukrowego wpłynęły na połączenie Boniewa i gmin sąsiednich linią kolejki wąskotorowej z cukrowniami w Krośniewicach i Brześciu Kujawskim.

Aktualnie linia kolejki wąskotorowej na terenie gminy wykorzystywana jest turystycznie podczas świąt okazjonalnych. Na terenie gminy zachowały się dwa budynki stacji PKP – Jerzmanowo i Boniewo.

↘ Zespół folklorystyczny Lubominianki

↪ Zespół powstał w 1992 roku z połączenia dwóch zespołów – działającego przy Kole Gospodyń Wiejskich zespołu z Lubomina oraz zespołu folklorystycznego z Wólki Paruszewskiej. Jest to typowo wiejski zespół amatorski, wielopokoleniowy, który powstał z inicjatywy mieszkańców gminy.

Działalność zespołu opiera się na tradycji i kulturze regionu – prezentuje tańce, zwyczaje i obrzędy regionu. Zespół uczestniczy we wszystkich festynach oraz uroczystościach masowych organizowanych na terenie gminy Boniewo oraz gmin powiatu włocławskiego. Za swoją działalność otrzymał liczne nagrody, w tym pierwszą nagrodę na Festiwalu Folkloru Kujaw w Ciechocinku za obrzęd „Śmigus-dyngus” w 1996 r. oraz w 1997 r. za obrzęd „Pirzok”. W 2006 roku zespół otrzymał nagrodę główną w XVIII Wojewódzkim Przeglądzie Teatrów Wiejskich i Obrzędu Ludowego. Uczestniczy we Włocławskich Inspiracjach Artystycznych, występował w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku.

↘ Agroturystyka

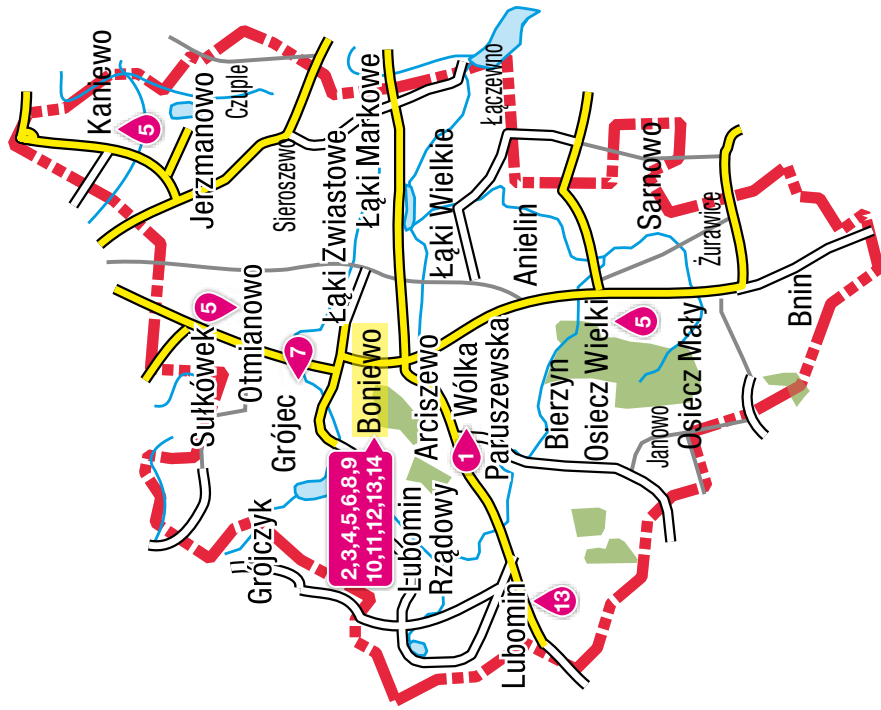
↪ Gospodarstwo agroturystyczne znajduje się we wsi Wólka Paruszevska. Piękny krajobraz i wspaniały bioklimat gwarantują znakomite warunki do wypoczynku. Gospodarze oferują pobyt w cichej okolicy, z dala od miejskiego zgiełku.

W okresie letnim wczasowicze mogą korzystać z różnorodnych form rozrywki i rekreacji. Zwolennicy aktywnego spędzania czasu mogą wybierać spośród wycieczek rowerowych, przejażdżek konnych po okolicy, wędkowania, gry w tenisa czy grillowania.

Do dyspozycji gości są dwa pokoje dwuosobowe z łazienką z jacuzzi, pokój jadalny oraz pokój z kominkiem, biblioteczką i stołem do tenisa.



- 1 kwatery prywatne
- 2 bank
- 3 parking
- 4 restauracja, bar, tawerna
- 5 muzeum, zabytki, pomniki
- 6 punkt widokowy
- 7 plaże, kąpieliska
- 8 policja
- 9 stacja paliw
- 10 ośrodek zdrowia
- 11 apteka
- 12 poczta
- 13 kościół
- 14 mechanika pojazdowa



Boniewo